

Sygn. akt VIII U 1832/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2018 r. w Gliwicach

sprawy Urzędu Miasta w R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

przy udziale P. W.

o podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu

na skutek odwołania Urzędu Miasta w R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 7 sierpnia 2017 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż P. W. u płatnika składek Urząd Miasta R. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik od dnia 1 lutego 2003 roku do dnia 31 maja 2011 roku, od dnia 11 maja 2012 roku do dnia 31 stycznia 2013 roku i od dnia 18 marca 2015 roku,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 1832/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2017 r. o numerze (...), organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. działając na podstawie art. 83 ust. 1, art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 1, art. 36, art. 41 oraz art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że zainteresowany P. W., jako pracownik u płatnik składek Urzędu Miejskiego w R. podlega w ciągłości obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w ciągłości od dnia 1 lutego 2003 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zainteresowany jest zatrudniony u płatnika składek od 1 lutego 2003 r. Początkowo pracował do 30 kwietnia 2011 r. (okres zatrudnienia został wydłużony do 31 maja 2011 r.), kiedy to rozwiązano z nim stosunek pracy. Wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 10 maja 2012 r. ubezpieczony został przywrócony do pracy na poprzednich warunkach. Następnie podjął pracę od dnia 11 maja 2012 r. i pracował do 31 grudnia 2012 r. (okres zatrudnienia został wydłużony do 31 stycznia 2013 r.), kiedy to po raz kolejny rozwiązano z nim umowę o pracę. Wyrokiem tutejszego Sądu z 12 maja 2015 r., ubezpieczony po raz drugi został przywrócony do pracy na poprzednich warunkach. Pracę podjął od dnia 18 maja 2015 r. i pracuje nadal. Zarówno w jednym jak i drugim przypadku, wypłacono ubezpieczonemu wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. Organ rentowy wskazał, że orzeczenie sądu przywracające pracownika do pracy na poprzednich warunkach ma charakter konstytutywno-deklaracyjny. Warunkiem reaktywowania stosunku pracy z mocy prawomocnego orzeczenia przywracającego pracownika do pracy, jest zgłoszenie przez pracownika gotowości niezwłocznego podjęcia pracy w terminie przewidzianym w art. 48 kp. W sytuacji kiedy termin zostanie dochowany, a co za tym idzie stosunek pracy zostaje reaktywowany, w konsekwencji oznacza to, że przez cały czas – od dnia ustania stosunku pracy w skutek bezskutecznego wypowiedzenia umowy o pracę – do dnia przywrócenia pracownika do pracy, pracownik podlega ubezpieczeniom społecznym. Ponadto wskazał, że analiza dokumentacji zidentyfikowanej w Kompleksowym Systemie Informatycznym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wykazała, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 36 i art. 41 ustawy systemowej, ponieważ nie sporządzono poprawnych dokumentów zgłoszeniowych oraz rozliczeniowych za ubezpieczonego uwzględniających fakt pozostawania w ubezpieczeniu z tytułu zatrudnienia w ciągłości od 1 lutego 2003 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji, odwołujący płatnik składek Urząd Miasta R. domagał się jej zmiany poprzez stwierdzenie, że P. W. jako pracownik u płatnika składek podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresach wskazanych w deklaracjach złożonych przez płatnika do ZUS. Odwołujący podniósł, że wyłącznie wynagrodzenie wypłacone pracownikowi za czas pozostawania bez pracy stanowi podstawę wymiaru składek. Tym samym w przypadku przywrócenia zainteresowanego do pracy, okresy pozostawania bez pracy, za które nie przyznano wynagrodzenia, uważa się za przerwę w zatrudnieniu.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Domagał się również zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że przywrócenie zainteresowanego do pracy orzeczeniem sądowym i podjęcie pracy lub zgłoszenie gotowości do pracy w ciągu 7 dni skutkuje reaktywaniem stosunku pracy, co oznacza, że osoba przywrócona do pracy podlegała przez cały ten czas obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik. W związku z tym, pracodawca powinien zgłosić przywróconego pracownika do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego kodem 110 (tytułem pracownicy) z datą objęcia go ubezpieczeniem oraz złożyć deklaracje rozliczeniowe korygujące wraz z zerowymi imiennymi raportami miesięcznymi z podstawą zerową wymiaru składek i z zerową kwotą składek.

Zainteresowany P. W. na rozprawie w dniu 12 stycznia 2018 r. poparł stanowisko organu rentowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. W. zatrudniony jest w Urzędzie Miasta w R. od dnia 1 lutego 2003 r. Wypowiedzeniem z dnia 28 stycznia 2011 r. odwołujący rozwiązał z zainteresowanym umowę o pracę. Termin wypowiedzenia upłynął 30 kwietnia 2011 r. Wyrokiem z dnia 11 października 2011 r. w sprawie o sygn. akt IV P 147/11 Sąd Rejonowy w Zabrze przywrócił zainteresowanego do pracy na poprzednich warunkach. Od wyroku tego, odwołujący wniósł apelację. Następnie wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt VIII Pa 64/12, oddalono apelację w zakresie, w jakim orzeczenie to dotyczyło przywrócenia do pracy zainteresowanego. P. W. podjął pracę w dniu 11 maja 2012 r. W dniu 24 maja 2012 r. wystąpił do pracodawcy o wypłatę wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, po myśli art. 47 kp. Odwołujący wypłacił zainteresowanemu wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia w kwocie 2 574,07 zł.

W dniu 28 września 2012 r. pracodawca wypowiedział P. W. umowę o pracę z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia. Stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 31 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Zabrze wyrokiem z dnia 13 października 2014 r. przywrócił zainteresowanego do pracy na poprzednich warunkach. Wyrokiem z dnia 12 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie o sygn. akt VIII Pa 217/14. Oddalił apelację Urzędu Miasta w R.. Zainteresowany podjął pracę w dniu 18 marca 2015 r i w dniu 29 czerwca 2015 r. wniósł o wypłatę jednomiesięcznego wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Pracodawca wypłacił zainteresowanemu wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy za okres jednego miesiąca.

Urząd Miasta w R. złożył w ZUS deklaracje (...) z dnia 08.06.2016 r. z datą wyrejestrwania 06.06.2016 r., (...) z dnia 14.06.2016 r. z datą zgłoszenia 01.02.2003 r., (...) z dnia 21.06.2016 r. z datą wyrejestrwania 31.05.2011 r., (...) z dnia 27.06.2016 r. z datą zgłoszenia 01.02.2003 r. , (...) z dnia 04.07.2016 r., z datą wyrejestrwania 01.06.2011 r., (...) z dnia 11.07.2016 r., z datą zgłoszenia 11.05.2012r, (...) z dnia 18.07.2016 r., z datą wyrejestrwania 01.02.2013r., (...) z dnia 25.07.2016r, z datą zgłoszenia 18.03.2015 r

Powyższy stan faktyczny był w zasadzie bezsporny i wynikał z akt organu rentowego, akt osobowych zainteresowanego oraz zeznań zainteresowanego złożonych rozprawie w dniu 12 stycznia 2018 r. (k.23).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a przez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie płatnika składek Urzędu Miasta w R. zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 121), zwanej dalej Ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Art. 8 pkt 1 ustawy stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem, że jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 - dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył oceny, czy okresy w których pracownik pozostawał bez pracy (do czasu prawomocnego przywrócenia do pracy) są okresami, w których pracownik podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia.

Zgodnie z art. 51 §1 kp pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, wlicza się do okresu zatrudnienia okres pozostawania bez pracy, za który przyznano wynagrodzenie. Okresu pozostawania bez pracy, za który nie przyznano wynagrodzenia, nie uważa się za przerwę w zatrudnieniu, pociągającą za sobą utratę uprawnień uzależnionych od nieprzerwanego zatrudnienia.

Z kolei, art. 47 zd.1 kp stanowi, że pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, nie więcej jednak niż za 2 miesiące, a gdy okres wypowiedzenia wynosił 3 miesiące - nie więcej niż za 1 miesiąc.

W orzecznictwie sadowym przyjmuje się, że przez pojęcie „okres pozostawania bez pracy” jakie zostało użyte w art. 51 kp należy rozumieć okres nieświadczenia pracy u pracodawcy, który dokonał wypowiedzenia niezgodnie z prawem. Okres pozostawania bez pracy nie jest ani okresem zatrudnienia, ani okresem uznawanym za okres zatrudnienia, nie przyjmuje się tu fikcji prawnej pozostawania w stosunku pracy. Pracownik przywrócony do pracy orzeczeniem sądu nie pozostaje w tym okresie w stosunku pracy Orzeczenie o przywróceniu do pracy restytuuje stosunek pracy

na przyszłość, tj. doprowadza ono do powstania stosunku pracy, jaki istniał przed zakwestionowanym rozwiązaniem umowy o pracę, nie unieważnia natomiast bezprawnego oświadczenia pracodawcy z mocą wsteczną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2010 r., II PK 265/09, LEX 602244).

W rozpoznawanej sprawie od dnia rozwiązania stosunku pracy, stosunek pracy zainteresowanego ustalił definitywnie i ten stan utrzymywał się do dnia podjęcia przez niego pracy po prawomocnym przywróceniu do pracy.

Skoro okres pozostawania bez pracy, (z wyłączeniem okresu za który przyznane zostało wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy), nie jest okresem zatrudnienia- pozostawania w stosunku pracy, to w tym okresie P. W. nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w Urzędzie Miasta w R..

W wyroku z dnia 17 września 2008 r. (sygn. akt: I PK 1/2008) Sąd Najwyższy wskazał, że z art. 51 § 1 zd. 2 nie wynika, że okres pozostawania bez pracy, za który nie przyznano wynagrodzenia, jest okresem zatrudnienia (należy go tak traktować) lub że podlega wliczeniu do okresów, od których zależy nabycie uprawnień pracowniczych, lub wreszcie, że w tym okresie można nabyć jakiegokolwiek uprawnienia. Okres „pozostawania bez pracy”, to okres, w którym stosunek pracy nie istnieje, czyli nie może być on zaliczony do stażu pracy bez wyraźnej normy prawnej czy traktowany jak okres zatrudnienia, w którym można nabyć uprawnienia pracownicze. Zgodnie z art. 51 § 1 zd.1. tylko część okresu pozostawania bez pracy (za którą przyznano wynagrodzenie), po podjęciu pracy w wyniku przywrócenia do pracy, wlicza się do okresu zatrudnienia (a contrario, okres pozostawania bez pracy, za który nie przyznano wynagrodzenia nie jest wliczany do okresu zatrudnienia).

W wyroku z dnia 13 grudnia 2012 r. (o sygn. akt III UK 15/12), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że okres, za jaki zasądzono i wypłacono pracownikowi przywróconemu do pracy wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy po rozwiązaniu stosunku pracy (art. 57 k.p.), jest okresem składkowym w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Sąd stwierdził, że „wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy jest świadczeniem pieniężnym, które stanowi rodzaj rekompensaty z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę i spowodowanego tym uszczerbku majątkowego. Korzysta ono z ochrony, jaką przepisy prawa pracy przyznają wynagrodzeniu za pracę. Jest szczególną formą wyrównania poniesionych przez pracownika strat z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę, a także pozbawienia pracownika możliwości świadczenia pracy na rzecz pracodawcy, mimo że był do tego gotów. Istotne jest także to, że naprawienie szkody w postaci "wynagrodzenia" z art. 57 k.p. spełnia funkcję analogiczną do wynagrodzenia przysługującego pracownikowi na mocy art. 47 k.p. Jest ono zatem rodzajem odszkodowania majątkowego, którego celem jest kompensacja uszczerbku po niesionego przez pracownika wskutek bezprawnego rozwiązania z nim umowy o pracę w trybie natychmiastowym. Korzysta ono z analogicznej ochrony prawnej do tej, jaką przepisy prawa pracy przyznają wynagrodzeniu za pracę rzeczywiście wykonaną, jak i za tę, którą gotów był świadczyć, lecz doznał przeszkód ze strony pracodawcy. Wynagrodzenie zasądzone orzeczeniem sądu przywracającym pracownika do pracy, jest przychodem pracownika zarówno w rozumieniu prawa podatkowego, jak i art. 18 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych dopiero z chwilą, gdy pracownik podejmie decyzję o powrocie do pracy w myśl art. 48 k.p. Z tą chwilą świadczenie to staje się należne i faktycznie wypłacone, a tym samym od tej chwili powstaje w związku z istnieniem stosunku pracy obowiązek opłacenia od takiego przychodu pracownika składki na ubezpieczenie społeczne. To jednak, iż obowiązek wypłaty zasądzonych wynagrodzenia i opłacenia od niego składki na ubezpieczenia społeczne powstaje dopiero w dacie zgłoszenia przez pracownika gotowości powrotu do pracy, nie zmienia faktu, że wynagrodzenie to przysługuje za okres pozostawania bez pracy po ustaniu stosunku zatrudnienia i ten właśnie okres jest okresem składkowym w myśl powołanych wyżej przepisów”.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że P. W. podlega ubezpieczeniom społecznym jako pracownik u płatnika składek od dnia 01 lutego 2003 r. do dnia 31 maja 2011 r. (za maj 2011 r. przyzywane zostało wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy) i od 11 maja 2012 r. do dnia 31 stycznia 2013 r. (za styczeń 2013 r. przyznane zostało wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy) i od dnia 18 marca 2015 r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.

O kosztach postępowania, Sąd orzekł na podstawie art. 98 §2 i §3 k.p.c. w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804), zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. – jako strony przegrywającej proces- na rzecz odwołującego Urzędu Miasta w R., kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel